

ODKOD TE RAZLIKE?

V prvih desetih mesecih lani se je v našem okraju povečalo število zavarovancev povprečno za 1300, število ambulantnih pregledov pa se je pomnožilo (v primerjavi z istim obdobjem predlanskim) nič manj kot za 145.847, število zobnih storitev za 26.687, izdanih je bilo 47.629 več receptov, bilo je 10.945 potovanj k specialistom več. V celoti je okrajni Zavod za socialno zavarovanje izdal v omenjenem času dobrih 136 milijonov (ali 23%) več kakor v enakem obdobju predlanskega leta.

Zavodi za socialno zavarovanje v Sloveniji so izdali lani povprečno po 2318 din na zavarovanca. Po višini izdatkov pa je na prvem mestu v republiki Zavod za socialno zavarovanje v okraju Kranj, ki je lani izdal povprečno po 2733 ali 415 din več na posameznega zavarovanca kot znaša republiško povprečje.

Zanimive so tudi primerjave glede izdatkov za zdravstveno zavarovanje v posameznih občinah (podatki veljajo za prvih 10 mesecev lanskega leta). Na področju radovljiške podružnice socialnega zavarovanja je bilo 8229, v Trzinu pa 8518 primerov zdravljenja zob. V Trzinu je to stalo 2.945.000 din, v Radovljici pa kar 4.917.000 din. Ob podobno zanimivost trčimo tudi pri primerjavah števila ambulantnih pre-

gledov, denimo, v Skofji Loki in v Radovljici. V Skofji Loki je bilo 75.726, v Radovljici (kjer je celo 124 zavarovancev manj kot v Loki) pa kar 107.923 ambulantnih pregledov. V Radovljici je bilo hkrati tudi največ zavarovancev v bolniškem staležu: 3,56%, medtem ko je bilo v Kranju v staležu le 2,75%, na Jesenicah pa 3,08% zavarovancev.

Razlike so seveda deloma nujne in opravičljive, ker je treba upoštevati specifičnosti na področju posameznih zdravstvenih domov. Tako bistvene razlike, kot jih pokažejo gornje številke, so pa le nerazumljive. Ali ne gre na področju radovljiške podružnice socialnega zavarovanja tudi za nepotrebne, težko opravičljive izdatke? Povprašali smo na okrajnem Zavodu za socialno zavarovanje po vzrokih tako očitnega nesorazmerja, vendar smo zvedeli le to, da teh vzrokov še nihče ni točno analiziral; pač pa je ustanovljena komisija, ki naj v nekaj tednih stvar prouči. Zadeva nedvomno zasluži, da o njej razmišljajo še zlasti tudi oba sveta za združvo (pri OLO in ObLO Radovljica) ter organi družbenega upravljanja na področju socialnega zavarovanja.

M. Z.

AKTUALNO VPRAŠANJE

Mnogi potrošniki mleka sprašujejo, zakaj ne morejo več dobiti mleka v steklenicah. Direktor Zadrzne mlekarne Kranj ING. MOMA STAMBOLIC tako pravi o tej zadevi:

»Zadrzna mlekarna Kranj je kljub velikim tehničnim težavam začela prodajati za otroke mleko v steklenicah. Sodobnega stroja za polnjenje steklenic pa mlekarne nima. Zato uporab-

ljamo za pranje steklenic stroj, ki je namenjen za pranje vrčev za mleko in zato ni primeren za steklenice niti v tehničnem niti v bakteriološkem pogledu. Zato je mlekarne polnila dnevno le 300 steklenic. Nimamo pa denarnih sredstev, da bi nabavili sodobne stroje za polnjenje in pranje steklenic, ki bi zagotovili potrebno higieno in olajšali delo. Spričo tega je lom steklenic zelo velik. Od 1500

steklenic jih imamo sedaj le še okoli 400. Novih se nam ne splača kupiti, ker bodo v kratkem spet razbite. Čas bi že bil, da bi prebivalci Kranja in Trzinca kakor tudi delavci po tovarnah dobili mleko v steklenicah. Vendar nam tega za sedaj še ni mogoče zagotoviti. Potrebna so denarna sredstva, da bi z njimi kupili omenjeni stroj. S skupnim prizadevanjem vseh zainteresiranih pa bi tudi Kranj lahko dobil mleko v steklenicah. Mlekarne bi sicer zelo rada ugodila željam potrošnikov, vendar brez tehničnih naprav tega ne more.

LETO X. — ST. 8 — CENA DIN 10.—

KRANJ, 28. JANUARJA 1957

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

PO POTEH SODOBNE ORGANIZACIJE DELA

Kakšne rezultate lahko pričakujemo od analitične ocene delovnih mest

»Moj ded in oče sta ravno tako ravnala, pa sta le živila, čemu bi torej jaz opustil stare dobre navade?« Kmetu, ki se s takimi izgovori brani uvajati koristne novosti, takoj in upravičeno očitamo starokopitnost.

Toda v čem se od takega starokopitneža bistveno razlikujejo uprave večine naših podjetij, ki vodijo industrijsko proizvodnjo še vedno na obrtniški način ter nimajo ušes za sodobne znanstvene izsledke s področja industrijske organizacije dela? Od tod tudi pojavi, da v tem ali onem podjetju sicer že uporabljajo moderen strojni park in kvalificirane, številne strokovnjake, pa je proizvodnost kljub temu nezadovoljiva.

Da bi odpravili to zaostalost, je Zvezni izvršni svet v začetku letošnjega leta s posebnim odlokom zadolžil podjetja v industriji, prometu in gradbeništvu, da se lotijo analitične ocene delovnih mest. Tega obširnega dela se bomo lotili v treh fazah. Najprej je na vrsti opis in popis delovnih mest, ki naj bi ga podjetja opravila predvidoma do junija letos. V drugi stopnji bo prišla na vrsto ocena in komparacija (vsklajevanje med združenji) opisanih in popisanih delovnih mest, temu pa bo sledilo konkretno izračunovanje vrednosti delovnih mest.

Kaj pričakujemo od analitične ocene? Predvsem naj to izredno pomembno delo omogoči podjetjem osnovo za sodobnejšo, res industrijsko organizacijo proizvodnega procesa. Dosedanja tako imenovana »personalna« politika, ki je bila nujen otrok administrativnega upravljanja, je že tudi v na-

sprotju z duhom samoupravljanja, v navskrižju z načeli sodobne industrijske proizvodnje, v kateri mora biti vsak človek na pravem delovnem mestu, na tistem, na katerem spada po svojih sposobnostih in nagnjenjih. Delovno mesto analitiško ocenimo v bistvu s štirimi faktorji. Med te sodijo: strokovnost, ki si jo človek pridobi bodisi s šolsko izobrazbo bodisi s praktičnim delom; odgovornost za sodelavce, za proizvodna sredstva, za material itd.; vpliv okolice (delovni pogoji itd.); fizični napor, potreben za opravljanje dela na delovnem mestu. Ti faktorji so osnova vsem različnim sistemom analitične ocene delovnih mest, se pa seveda lahko še delijo v naketere dopolnilne faktorje.

Na ta način ugotovimo, kaj delovno mesto zahteva od človeka, ki naj na njem dela. Na tej osnovi lahko vodimo potem stimulativno tarifno politiko. Tudi delavec, uslužbenec zve, kaj se od njega pričakuje, v čem se mora še izpopolnjevati, da bo kos delovnemu mestu, da bo dosegal tarifno postavko, določeno za to delovno mesto, skratka: delavcu, uslužbencu se odpre tudi perspektiva njegovega osebnega razvoja, kar ugodno vpliva na njegov odnos do dela. To, in pa res pravilna tarifna politika omogočajo tudi pravilne odnose v kolektivih.

Strokovno usposabljanje delavcev in uslužbencev je danes ta dan še sila slučajnostno, nesistematično. V večini podjetij nimajo solidnih analiz, ki bi kazale, kakšen kader potrebujemo, koliko ga bomo v prihodnjih letih še potrebovali in kako naj to-

rej usmerjamo strokovno izobraževanje. Kvalifikacijske strukture delavcev in uslužbencev so papirnate, ker smo jih ob sedanjem plačnem sistemu nerealno spreminjali. Od analitične ocene delovnih mest pričakujemo, da bo te probleme razjasnila in da bo pripomogla tudi do solidnejšega programa za šolanje kadrov.

Marsikdo pri nas še vedno smatra, da gre pri zaposlovanju invalidov ali celo žensk v vsakem primeru nujno le za reševanje socialnega problema, ki se križa z načeli umnega gospodarjenja. Pri sedanjem načinu zaposlovanja je to seveda v večini primerov kar res. Ta ali oni forum določi namreč komisijo, ki gre v podjetje ter le-temu odredi, da mora zaposliti na tem ali onem delovnem mestu toliko in toliko invalidov in žena. To je seveda birokratsko in neučinkovito, škodljivo. Na osnovi analitične ocene delovnih mest pa stvar lahko urejamo po načelih umnega gospodarjenja. Analitiška ocena nam namreč točno pokaže delovna mesta, na katerih lahko dosežemo »invalidi enak delovni učinek kakor povsem zdravi delavci oziroma uslužbenci. V takih primerih se gospodarski interes povsem ujema še z nečim izredno važnim: s humanostjo. Invalid čuti, da ga nismo zaposlili iz nekega usmiljenja, marveč zato, ker lahko 100% izpolnjuje zahteve delovnega mesta. Tako se invalid čuti rehabilitiran, dejansko enakopraven vsem drugim članom kolektiva.

Prav tako ustvari analitična ocena delovnih mest tudi solidnejše temelje za organiziranje sodobnejše zdravstvene službe v pod-

jetjih. Če uredba naroča večjim podjetjem, naj uredijo obratne ambulante, ki bi skrbela zlasti tudi za preventivno zdravstveno službo. Za zdaj imajo take ambulante izmed večjih podjetij v okraju Kranj »Iskra«, »Tiskarstva«, Bombažna tkalnica in predilnica v Trzinu in jeseniška Železarna, nimajo pa jih še na primer: v »Inteksu«, »Savi«, škofjeloški predilnici in v Tovarni verig v Lescah. Rezultati analitične ocene bi prikazali obratnim zdravnikom psihofiziološke potrebe posameznih delovnih mest. Zdravniki bi lahko zasledovali vpliv delovnega mesta na delavca, kar bi dokaj pomagalo preprečevati bolezni in nezgode.

Ze nekaj časa bolj ali manj uspešno delujejo Zvezni in republiški zavodi za organizacijo dela, v mariborskem in kranjskem okraju pa je opaziti hotenja tudi po ustanovitvi okrajnega zavoda; tak okrajni zavod bi se morda ukvarjal z organizacijo dela v manjših (obrtnih, gostinskih itd.) podjetjih. Ustanavljanje takih zavodov je seveda odvisno od tega, ali imamo zanje res kvalitetne strokovnjake.

Za proučevanje organizacije dela ustanovljajo že tudi v nekaterih podjetjih na Gorenjskem (»Planika«, »Iskra«, Bombažna predilnica in tkalnica Trzin itd.) posebne oddelke, sektorje, odseke, biroje, v manjših podjetjih pa zadoljujejo za to delo posamezne strokovne uslužbenke. Vendar pa kaže pri tem poudariti, da je naloga birojev v podjetjih proučevanje, analiziranje, dajanje sugestij, konkretno uveljavljanje tega, izpopolnjevanje organizacije dela pa je predvsem naloga, da tako rečemo, funkcionarjev proizvodnje (direktorja, tehnične vodje, inženirjev, tehnikov, mojstrov itd.).

Pri analitični oceni bo potrebno sodelovanje strokovnjakov, uprav podjetij, organov samoupravljanja, političnih organizacij in celotnih kolektivov, saj gre za uresničevanje zelo pomembne družbeno ekonomske naloge, ki naj okrepi temelje samoupravljanja ter poveča proizvodnost in proizvodnjo.

OBVESTILO NAROČNIKOM

Uprava »Glasu Gorenjske« je prve dni januarja poslala vsem naročnikom položnice za vplačilo celoletne naročnine. To je storila zato, ker izkušnje iz prejšnjih let kažejo, da velika večina naročnikov želi plačati celoletno naročnino (600 din) že ob začetku leta, ker hočejo s tem doseči to, da jih upoštevamo pri nagradnem žrebanju dobitek. Pogoji, da naročnik lahko sodeluje pri nagradnem žrebanju (ki bo v drugi polovici februarja) je namreč ta, da naročnik dotlej vplača celoletno naročnino. To pa seveda nikakor ne pomeni, da mora vsak naročnik vplačati celoletno naročnino že takoj ob začetku leta, marveč jo lahko plačuje (če ne namerava sodelovati pri nagradnem žrebanju oziroma če težko zmore plačilo vse naročnine naenkrat) tudi polletno (po 300 din) ali pa vsak mesec posebej (po 50 din). Nekateri inkasanti, ki trdijo, češ da naročnik mora vplačati celoletno naročnino, torej ne ravnajo pravilno in v skladu z našimi navodili ter naročnik tak zahtevk seveda lahko zavrne.

Uprava »Glasu Gorenjske«

NAGRADNO ŽREBANJE SE PRIBLIŽUJE...

NA SLIKI SO NEKATERI IZMED DOBITKOV, KI SMO JIH S POMOČJO POSAMEZNIH GORENJSKIH PODJETIJ ZE DOSLEJ ZBRALI ZA NASE NAROČNIKE. ŽREBANJE BO V DRUGI POLOVICI FEBRUARJA. ŽREB BO IZBRAL MED NAROČNIKI, KI BODO DOULEJ ZE VPLAČALI CELOLETNO NAROČNINO V ZNESKU 600 DIN.

naš razgovor

05 ob vsakem času informacije

Tokrat malce nenavaden pogovor. Zavrtela sem telefonsko številko 921-05 točen čas. »13.12, 12.12...«

»Halo tovarišica, halo, halo... Ali utegnete nekaj minut?«

Cez nekaj sekund se je oglašil moški glas:

»Tu se ne moremo pogovarjati.«

»Saj vem, da pri vas niso v navadi pogovori, vendar mi vseeno povejte samo na kratko, kako živite na telefonski številki 05.«

»Kličite našega prometnika.« Prijazna tovarišica mi je ta-

kole razložila »skrivnosti« telefonske številke 05: »V prostoru na št. 05 ni telefona. Tu je posebna mizica z vzmetmi in kronometrom. Kadar posveti lučica, pritisne uslužbenec na vzmetnico in neprestano ponavlja — na pr. 13.16, 13.16... Toliko le v skopih besedah! Tako lahko vsakdo ob vsakem času zve, koliko je ura.«

»Tudi ponoči?«

»Seveda, kadarkoli.«

Tudi na kranjski pošti zve lahko vsak telefonski naročnik točen čas. Le, da tu nimajo za to posebnega oddelka, temveč je ta služba združena z infor-

macijami. Zato sem poklicala še — 08.

»Povejte mi prosim, kaj vse se lahko zve na telefonski številki 08?«

»Kaj? Vse najvažnejše informacije. Morda želite katero telefonsko številko, morda vas zanima, kako vozijo vlaki in avtobusi, kolikšne so cene vozniških kart itd. Če kdaj ne veste, kaj igra v kinu in gledališču, prav tako lahko kličite 08.«

»Da ne bo predolgo zasedeno, mi, prosim, samo še povejte točen čas.«

»Da, tudi to lahko — 13.12, 13.21...«

LJ.

TE DNI PO SVETU

Tudi po volitvah je delavsko samoupravljanje v središču zanimanja poljske javnosti. Kot piše časopis »Tribuna ludus«, je ena glavnih nevarnosti, ki grozijo delavskim svetom od zunaj, birokracija, ki na razne načine neposredno zavira delo svetov. »Kaže, da celo tovarniški partijski komiteji, ki si lastijo »oblasti« v podjetjih, ne gledajo s posebno naklonjenostjo na delavske svete. To najpogosteje ne izhaja iz zlih namenov, ampak iz nerazumevanja tega, kaj in kako naj dela partijska organizacija v novih razmerah,« piše »Tribuna ludus«.

Zahodnonemški generalni podpolkovnik dr. Hans Spedel je bil imenovan za poveljnika kopenskih sil Atlantskega pakta za Srednjo Evropo. Spedel je bil med vojno šef štaba maršala Rommela in je prvi nemški častnik, ki so mu zaupali poveljuje položaj v Atlantskem paktu. V Nemčiji menijo, da je Spedelovo imenovanje normalna posledica čedalje pomembnejše vloge Zahodne Nemčije v Atlantskem paktu.

Glasilu Komunistične partije Sovjetske zveze »Komunist« je ostro grajalo sovjetske pisatelje zaradi »malomeščanstva in nenačelnosti«. Kaže, da se tudi v sovjetski književnosti bije oster boj med pristaši stalinizma in naprednimi književniki, ki hočejo književnost osvoboditi propagandističnih spon.

V Moskvi se muči češkoslovaška vladna delegacija, ki jo vodi predsednik republike Antonín Zapotocký. Delegacija bo ostala v Moskvi do četrtega.

Kitajski ministrski predsednik Ču En Laj je iz Indije odpotoval v Nepal.

Ameriški črnski vođa Wilkins je izjavil, da je južne federalne države ZDA, kjer je uresničenje enakopravnosti belcev in črncov še vedno poglavito vprašanje, »zajel nebrzdan val nasilja in zastraševanja«. Dodal je, da predsednik Eisenhower vidi bedo nekaterih narodov daleč onstran oceana, nihče pa ne sliši kliče ameriških črnih državljanov iz Alabame, Missisipija, Luisiane, Južne Karoline, Georgije in Virginije.

Doslej je pribežalo v Jugoslavijo okrog 12.000 beguncev iz Madžarske. Kakšen dan doseže število beguncev, ki se zatečejo v našo državo, tudi po 700 ljudi.

Kašmir se je razglasil za integralni del Indijske unije. S tem se je Kašmir priključil k Indiji, čeprav to vprašanje še vedno obravnavajo v Združenih narodih.

Generalni sekretar Združenih narodov Hammarskjöld je obvestil Generalno skupščino OZN, da izraelska vlada ne namerava ravnati v skladu z resolucijo OZN o brezpogojnem umiku izraelskih čet z egiptovskega ozemlja. To poročilo generalnega sekretarja je izzvalo v Združenih narodih precejšnje zaskrbljenost.

V Alžiru so domačini z bombami napadli francoske četrti in ubili 5, ranili pa 50 Francozov. Napadli so tudi stadion, kjer sta igrali nogometno tekmo dve francoski vojaški moštvi. Kakor poročajo, so v Alžiru vso nedeljo trajali hudi boji.

V Budimpešti je zasedala mešana madžarsko-jugoslovanska komisija, ki je urejevala vprašanja regulacije rek in obmejnih voda.

IZDAJA ČASOPISNO ZALOŽNIŠKO IN TISKARSKO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / DIREKTOR SLAVKO BEZNIK / UREJA UREDNIŠKI ODBOR - ODGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJSEK / TELEFON UREDNIŠTVA ŠT. 475, 397 - TELEFON UPRAVE ŠT. 475 / TEKOČI RAČUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 61-KB-1-2-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DINARJEV, MESEČNA 50 DINARJEV

4. IŠČEMO DIREKTORJA ...

Mnogokje iščejo direktorja. Trenutno »direktorji« oglašajo odtehtajo dobro polovico vseh komercialnih oglasov v naših časopisih. Vendar danes in tukaj ne mislimo pisati o iskanju take vrste, marveč o povsem druge vrste iskanju, čeprav tudi to ni odraz nič manj žalostnih dejstev, kot ono prve vrste. Na zadnjem občnem zboru športnega društva »Mladost« v Kranju so na primer iskali direktorja, ki bi prevzel predsedniško mesto v društvu. »Mladost« podobnih društev je več. Toliko več, kolikor bolj praksa potrjuje donosnost takih personalnih kombinacij. Pri tem seveda ni kdo ve kako važno, če se človek razume na tisto, kar kot predsednik zastopa. Poglavito je, da je to »človek z imenom« in da preskrbi društvu čim več denarja, tovarniški avto-bus in druge ugodnosti. Nehote dobijo vtis, da pri dodeljevanju sredstev za posamezne kulturne, prosvetne in športne namene nista odločilna družbena vrednost in pomen opravljenega dela, marveč pomembnost osebe, ki se za sredstva poteguje. To zmotno mnenje prevladuje bolj v organizacijah in društvih samih, kot v krogih, ki odločajo o delitvi materialnih sredstev. Vso prednost družbenega upravljanja kaže v tem primeru dejstvo, da je pri odločitvah o dodeljevanju sredstev posameznim organizacijam in društvom toliko manj napak, kolikor večja je zavzetost družbenih organov, kolikor bolj je pri odločitvah vključena samovolja posameznikov. In obratno: tam, kjer je teh napak največ, kaže, da družbeno upravljanje še ni na najtrdnjših nogah.

Poglejmo drugi primer! Primer organizacije brez »glave z imenom«, a vendar z zelo važno družbeno-vzgojno funkcijo. Okrajni Svet Svobode in ljudsko prosvetnih društev v Kranju je že od ustanovitve sem brez lastne strehe. Ker nimajo nikogar, ki bi se zanje potegnili, so jih deložirali še iz stavbe Okrajnega ljudskega odbora, kjer so se — še z dvema organizacijama — družno stiskali v majhni sobi. Pri izselitvi jim seveda okraj ni pozabil odvzeti vsega inventarja (ki je bil resda njegova last, a ni predstavljal kdo ve kako velike vrednosti — vsaj zanj ne); vso vsebino iz omar pa so zložili kar na tla v kleti. Potem so se začeli križati s iskanjem novih prostorov. (Pomanjkanje »človeka z imenom« je pravzaprav šele sedaj prišlo popolnoma do veljave). Prosili so občino, naj jim dodeli skromen prostorček v novo urejeni stavbi ob gledališču. Vendar zaman! Dobil ga je nekdo drug za neko drugo organizacijo, čeprav je zaprosil zanj pozneje. Vse to je — žal seveda — čista resnica, čeprav se bere bolj kot dobra šala. Skrajni čas bi že bil, da bi začel vsi odgovorni posamezniki in družbeni organi, ceniti organizacije in društva bolj po delu, kot pa po tistih, ki jih zastopajo. Če ne, se bodo res — kot v posmeh organom družbenega upravljanja — pojavili ob dosežkih direktorskih oglasih v naših časopisih, še direktorski oglašil druge vrste: »Iščemo človeka, ki je že direktor (ali pa vsaj direktor), da...«

LJUDJE IN DOGODKI

NAGRADA ZA NAPAD?

»Israel ne bo dovolil, da bi Gaza spet postala egiptovska«, je dejal te dni izraelski premier Ben Gurion. V tem stališču ga je podprla večina izraelskega parlamenta. To pa je tudi bistvo najnovejših pogojev, ki jih Israel postavlja ZN za dokončni umik svojih čet z egiptovskega ozemlja. Seveda pa so ti pogoji v ostrem nasprotju s resolucijo, ki jo je Generalna skupščina ZN z velikansko večino izglasovala v soboto 19. I. V njej zahtevajo od Izraela, da takoj umakne vse čete z zasedenega ozemlja. Določen je bil tudi rok za izpolnitev tega sklepa — 5 dni, vendar ga Israel ni spoštoval. Nastaja vprašanje, kaj sedaj? Kako prisiliti Izrael, da bo spoštoval sklepe svetovne organizacije? Arabske dežele so že napovedale, da bodo zahtevale od Generalne skupščine ostre sankcije proti Izraelu. Tudi ZDA so že poprej izjavile, da bodo nastopile z gospodarskimi sankcijami proti židovski državi, če ta ne bi spoštovala sklepov ZN. Njegovo trmasto vztrajanje pa ima seveda svoje vzroke. Ko je Israel krenil v napad, je dobro vedel, da njegova pustoševščina ne bo zastoj. To so mu jamčile tajne obljube njegovih anglo-francoskih zavez-

nikov. Zdaj meni vlada v Tel Avivu, da je skrajni čas, da vsaj nekaj požanje od te sicer neuspele vojne setve. Področje Gaze in pristanišče Sarm El Šeik, svobodna plovba skozi Akabski zaliv in sueški prekop — to naj bi bilo plačilo za ne-hvaležno vlogo pobiranja ko-stanja iz vroče sueške žerjavice. Vendar je odločilo ZN prekrižala račune Izraelu, britanski zavezniki so ga pustili na cedilu, osamljena francoska podpora pa je kaj klavrna to-lažba v teh nesrečnih dneh za izraelske agresorske kroge. Velika večina 74 držav (proti sta bila samo Israel in Francija, dve južnoameriški državi pa sta se vzdrževali glasovanja) je obsodilo tako ravnanje Izraela. Med to večino pa so bile tudi ZDA in Anglija. Israel je zato ubral sicer milejšo struno od dosedanje in predlaga le civilno nadzorstvo nad Gazo in posebne sporazume, ki naj bi zajamčili svobodno plovbo skozi Akabski zaliv. Israel opravičuje svoje stališče, s tem, da želi dobiti poročila »proti ponovnim sovražnostim« z egiptovske strani in za svo-

bodo invazijske sile do kraja umaknile.« Glede tega so si enakega mnenja skoraj vse države, pa čeprav se drugače ločijo v svojih stališčih do zamotanih vprašanj Bližnjega vzhoda. Povsem nemogoče je namreč poskušati reševati zapletene razmere v tem delu sveta, dokler so še vedno očitne posledice nedavnega napada, ki je resno porušil že tako majavo ravnovesje na Bližnjem vzhodu. Za Egipt je torej docela nesprejemljivo, da bi obravnaval katerokoli sporno vprašanje z Izraelom in končno tudi z zahodnoevropski-mi napadalci, dokler je prisotnost izraelskih čet na njegovem ozemlju še vedno nož, naperjen na njegove grudi. Marsikateri opazovalci odkrito opozarjajo, da je tako zavlačevanje umika izraelskih čet namenjeno pritisk poraženih napadalcev na Egipt, da bi vsaj nekako spravili v denar slabo preračunano igro z ognjem. Pri teh namelih pa so vsi taki naklepi še enkrat trčili ob nezlomljivo enotnost ZN; večina držav je prepričana, da se s postojank, ki jih je nekdo pridobil z napadom, ne moremo lotiti reševanja nobenega spornega vprašanja med narodi in državami. MARTIN TOMAŽIC

v nedeljo smo zabeležili

POSVET MLADIH USNJARJEV IN GUMARJEV GORENJSKE
V nedeljo dopoldne je bilo v Kranju posvetovanje mladih usnjarjev in gumarjev Gorenjske, ki ga je organiziral tovarniški komitej LMS »Planika« v Kranju. Govorili so o načinu, kako naj bi se smotrnejše sprejemala delovna sila v podjetja, dalje so govorili o plačnem sistemu, prehrani in stanovanjih mladih delavcev in menili, da je prav, da se razen družinskih gradb tudi samoska stanovanja. Omenili so tudi primer težkega finančnega položaja industrijsko-čevljarške šole v Zireh. Mr.

MLADINSKA KONFERENCA V BOHINJSKI BISTRICI
V nedeljo dopoldne je bila v Bohinjski Bistrici občinska mladinska konferenca, na kateri so ugotovili, da mlada kljub uspehom ni dobila v družbenem življenju ustrežajočega mesta. Tako v raznih organih družbenega samoupravljanja ni mladine, kljub temu, da je leta dala že večkrat vrsto tudi za gospodarstvo koristnih predlogov in se borila tudi za njih uresničenje. Primer za to je cesta Koprivnik — Gorjuše, katere gradnja se je pričela s pomočjo mladinskih delovnih brigad šele po večkratnih intervencijah in prizadevanjih vodstev mladinske organizacije. V

Zvezi komunistov je vsega 12 mladih ljudi, v čemer se kaže malomaren odnos Zveze komunistov do mladine. J. R.

V KRANJU SO SE SESTALI NEKDANJI MLADINSKI AKTIVISTI
V nedeljo dopoldne so se v Kranju sestali mladinski voditelji iz časa NOB ter vsi aktivisti prvih povojnih let. Menili so se o zbiranju dokumentarnega gradiva o delu mladine v NOB. Na zadnjem plenumu CK LMS je bilo namreč sklenjeno, da bo za 40-letnico ustanovitve SKOJ izdan zbornik »Slovenska mladina v NOB«. -iž

10-LETNICA VRTCA »TUGO VIDMAR« KRANJ
V soboto je kolektiv vrtca »Tugo Vidmar« praznoval 10-letnico obstoja te pomembne ustanove. Ciljbane je v imenu Občinskega odbora SZDL obdaril tov. Bavdek, predsednica upravnega odbora vrtca pa je izročila darila ObLO prazadnevnu osebju vrtca. J. O.

MED ŠAHISTI NAJ BI BILO VEČ ŽENSK
V nedeljo je bil v Radovljici občni zbor Okrajnega šahovskega odbora. Sprejeli so sklep, da bodo v šahovska društva vključevali več žensk in zanje organizirali prvenstva. Sklenili so tudi, da bodo v bodoče več sodelovali z družbenimi organizacijami. S. J.

PROMETNA NESREČA
V soboto ob 21. uri je bila lažja prometna nesreča na cesti Kranj — Senčur. Dr. Bohinc iz Cerkelj je peljal z osebnim avtomobilom proti Kranju. Na cesti ni videl vozilnika, ker je bil le-ta brez luči in močno vinjen. Na avtomobilu je bilo za okoli 30.000 dinarjev škode. Na šoferjevo zahtevo voznik ni hotel počakati, temveč je pobeignil proti Senčurju.

V začetku tedna zboljšanje, oziroma razjasnitve, ki pa verjetno ne bodo trajale več kot tri dni. Temperatura se bo sprva dvignila, pozneje bo spet pada.

naša kronika

V ZELEZARNI NA JESENICAH ZAKLJUČUJEJO S KONFERENCAMI OSNOVNIH ORG. ZK
V teh dneh zaključujejo osnovne organizacije posameznih obratov Zelezarne Jesenice z letnimi konferencami. Ena teh konferenc je bila pretekli teden za osnovno organizacijo glavne pisarne. Poročilo sekretarja je sledila razprava o aktualnih problemih Zelezarne in življenjskega standarda na Jesenicah. Podobna konferenca je bila v petek v Metalurški industrijski šoli, kjer so obravnavali v glavnem šolska vprašanja. U.

AMD NA JESENICAH BO VZGAJALO TUDI PREDVOJAŠKE OBVEZNIKE IN ŠOLSKO MLADINO
Avto-moto društvo na Jesenicah se je zadnja leta uvrstilo med najboljše tovrstna društva v Sloveniji. Lani je organiziralo 4 šoferske tečaje. Izpit je položilo 78 kandidatov. Letos ima društvo v načrtu predavanja za obveznike predvojaške vzgoje. Vzgaajalo bo tudi šolsko mladino, da bo poznala cestno-prometne predpise. U.

SEJA UPRAVNEGA ODBORA OKRAJNE GOSTINSKE ZBORNICE
Pretekli petek je bila v Kranju seja Upravnega odbora Okrajne gostinske zbornice, na kateri so obravnavali letošnji družbeni plan za gostinstvo. Obravnavali so tudi poročilo zastopnikov gostinske zbornice, ki so obiskali nekatere evropske države s ciljem, da bi privabili na Gorenjsko čimveč tu-jih gostov v poletni sezoni. Po-

NEKAJ DOBRIH POBUD

Z nedavnega občnega zbora Občinskega sindikalnega sveta v Kamniku smo zabeležili sledeče misli:

Predsednik ObLO Alfred Janko: Podružnice naj zainteresirajo podjetja za gradnjo stanovanjskih blokov in zaprosijo za kredit pri ObLO.

Upravnik Zdravstvenega doma doktor Milan Kirn: Slabo zdravstveno stanje prebivalcev in veliko pomanjkanje zdravih stanovanj naj vzpodbuja podjetja k sprejetju predloga predsednika občine glede gradnje stanovanj.

Tov. Mara Lukane: Tudi vajenci, zaposleni v obrtništvu, naj se vključijo v sindikat. Poskrbeti bi bilo treba za njihovo politično in splošno vzgojo.

Predsednik odbora Ljudske tehniške ing. Sotler: Tovarniška mladina naj se v večjem številu vključi v sekcije LT, ki zaslužijo tudi večjo pomoč podjetij.

Zastopnik OSS tov. Boršnik: Nekateri delovni kolektivi zelo negospodarsko planirajo letne dopuste. Da ne bo trpela proizvodnja, naj jih porazdeljajo na vse leto. Norme naj se spreminjajo šele tedaj, kadar se uvede na nekem delovnem mestu tehnična izboljšava.

ANALITSKA OCENA DELOVNIH MEST V ZELEZARNI JESENICE BO ZAKLJUČENA MARCA

Na nedavnem sindikalnem zboru aktivna Zelezarne Jesenice so razpravljali o družbenem planu za tekoče leto. Za še sestavljeni plan podjetja je med kolektivom premalo zanimanja. Ugotovili so tudi, da je bila razprava na nekaterih občnih zborskih posameznih aktivih zelo slaba. Analitska ocena delovnih mest bo zaključena šele sredi marca. U.

FRANCE PEROVSEK MED JESENICANI

V petek popoldne se je okoli 400 Jesenicčanov zbralo v dvoranj Mestnega gledališča na Jesenicah, kjer so poslušali predavanje ljudskega poslanca Franceta Perovška, ki je govoril o zunanji politiki ter ekonomskih problemih v luči zasedanja Zvezne ljudske skupščine. U.

NA JESENICAH V SOBOTO KAR DVE PREMIERI

V soboto sta bili na Jesenicah kar dve premieri — Lessingova »Emilija Galotti« v Mestnem gledališču ter premiera DPD Svobode Uga Bettija »Zločin na kozjem otoku«. To je bil edinstven primer, da sta bili na Jesenicah na isti dan hkrati dve premieri. U.

gorenjski obveščevalac

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA
Zdravstveni dom Kranj, Poljska pot 8, telefon 218, naročila za prevoz bolnikov telef. 04.

MALI OGLASI

Prodajam 1000 m² zazidaljive parcele v Naklem, 5 min. od postaje. Polzve se v Stražišču 10. Prodajam pisalni stroj. Naslov v upravi lista.

Gumi voz — 3 t — brez gum, prodajam Kmetij, posestvo Smlednik. Prednost ima socialistični sektor, od 1. 2. 1957 dalje napredaj privatnikom.

Prodajamo jesenov les raznih dimenzij po znižani ceni. Podatke se dobi ustno ali pisмено v Tovarni šport. orodja »ELAN«, Begunje na Gorenjskem.

Sprejememo v službo sposobno administrativno moč, večšo tudi knjigovodskih poslov. Prošnje vložite do 10. 2. na upravni odbor Sklada za vzajemno pomoč zasebnih obrtnikov, Kranj — Prešernova 13.

Prodajam bivalni stroj »Singers«. Naslov v upravi lista.

Cenjene stranke obveščamo, da smo spremenili telefonsko številko iz 297 na 665. Smolej Alojzij, kleparstvo, Kranj, Na skalci 5.

Sprejem vajenca z dežele z vso oskrbo, za soboslikarsko, plekarsko in črkoslikarsko obrt. Pogoji: dober risar z veseljem do te obrti, pošten in potrebna šolska izobrazba — Soboslikar in plekar, Kotnik Z. Mojstrana.

OBJAVE

OPOZORILO
Od 30. 1. 1957 dalje bo omrežje za električno vleko na postaji Jesenice in na železniški progi Jesenice — Karavanški predor drž. meja pod visoko napetostjo 15.000 V.

Vsako dotikanje kovinskih delov in naprav za električno vleko je smrtno nevarno.

Posebno na potnih prehodih in nadvozih je paziti na višino naplada in ne sme priti do neposrednega dotika elektrifikacijskih napeljav z različni predmeti.

Direkcija Jugoslovanskih železnic — Ljubljana

OBJAVA

V smislu 4., 6. in 48. člena temeljnega zakona o varstvu živine pred živalskimi parazitskimi boleznimi (Uradni list FLRJ št. 28/54) ter na podlagi 156. člena zakona o občinskih ljudskih odborih (Uradni list LRS št. 10/52) ter na podlagi določil priloge I/A točka XVII/4 zakona o pristojnosti občinskih in okr. ljudskih odborov (Uradni list FLRJ št. 34/53)

odrejam

- obvezno cepljenje vseh psov proti pasji steklini,
- da se prepreči pojav iste ter zaščiti prebivalstvo pred to nevarno boleznijo.
- K cepljenju privedite vse pse nad 5 mesecev stare.
- Taksa za cepljenje psa je 90 dinarjev.
- Vsi necepljeni psi bodo pokončani, lastniki psov pa kaznovani po 72. členu citiranega zakona.
- Vrstni red cepljenja je naslednji:
- Naklo 28. 1. 1957 ob 8. uri
 - Dupleje 28. 1. 1957 ob 11. uri
 - Podbrezje 28. 1. 1957 ob 14. uri
 - Goriče 29. 1. 1957 ob 9. uri
 - Trstenik 29. 1. 1957 ob 11. uri
 - Trboje 29. 1. 1957 ob 14. uri
 - Visoko 30. 1. 1957 ob 8. uri
 - Senčur 30. 1. 1957 ob 10. uri
 - Voklo 20. 1. 1957 ob 14. uri
 - Praše 30. 1. 1957 ob 14. uri
 - Preddvor 31. 1. 1957 ob 9. uri
 - Kokra 31. 1. 1957 ob 12. uri
 - Jezerko 31. 1. 1957 ob 14. uri
 - Zabnica 31. 1. 1957 ob 9. uri
 - Bitnje 1. 2. 1957 ob 8. uri
 - Stražišče 1. 2. 1957 ob 10. uri
 - Predoslje 4. 2. 1957 ob 9. uri
- Cepljenje bo v vseh navedenih krajih na običajnih mestih, ki jih določijo krajevni odbori.
- Kranj 4. 2. 1957 ob 14. uri na Klavnici.
- Za vse zamudnike iz vseh krajev 8. 2. 1957 ob 14. uri na klavnici v Kranju.

Upravni odbor podjetja »ZVEZDA«

tkalnica in čistilna oplemenjevalnica v Kranju, razpisuje mesto glavnega računovodje

Pogoji: srednja ekonomska ali popolna srednja šola in 5 let računovodske prakse; nepopolna srednja šola in 10 let računovodske prakse. Plača po tarifnem pravilniku. Ponudbe je poslati na gornji naslov do 10. februarja 1957.

VELEZELEZNINA »MERKUR« KRANJ

sprejme v službo takoj

1. korespondentinja - stenodaktilografa

1. administrativno moč z znanjem strojepljiva

Pogoji: zaželena ekonomska srednja šola ali praksa v komercialnem sektorju gospodar. podjetij. — Plača po tarifnem pravilniku. — Ponudbe poslati na Upravo

Veleželeznina »Merkur« Kranj

Industrijski obrat »MOTOR«

proizvodnja električnih in hladilnih strojev ter gasilske opreme — Škofja Loka potrebuje kvalificirane delavce za sledeča delovna mesta:

1. Normirca, 2. Planerja,
3. Urejevalca strojev, 4. kvalificiranega strugarja,
5. kvalificiranega avtomobilčarja.

Prošnje z obširnimi življenjepisom in opisom strokovne izobrazbe poslati na »MOTOR«, Škofja Loka.

KINO

- KINO »STORŽIČ« KRANJ**
Od 29. do 31. januarja, amer. barv. film »BOSONOGA GROFICA«, ob 15.45, 18. in 20.15 uri.
- KINO »TRIGLAV« PRIMSKOVO**
29. januarja, amer. barv. film »V SRCU MLADIH«, ob 19. uri.
- KINO »SVOBODA« STRAŽIŠČE**
30. januarja, amer. barv. film »V SRCU MLADIH«, ob 19. uri.
- KINO »RADIO« JESENICE**
28. januarja, amer. barv. film »PEKEL IZPOD NICLE«, ob 18. in 20. uri.
30. in 31. januarja, ameriški film »TRI KORAKE DO VEŠAL«, ob 18. in 20. uri.
- KINO »PLAVŽ« JESENICE**
31. januarja, amer. barv. film »PEKEL IZPOD NICLE«, ob 18. in 20. uri.
- KINO KOROŠKA BELA**
29. januarja, avstrijski film »STRUP V ZOOLOŠKEM VR-TU«, ob 19. uri.
- KINO ZIROVNICA**
30. januarja, amer. barv. film »PEKEL IZPOD NICLE«, ob 19.30. uri.
- KINO DOVJE MOJSTRANA**
30. januarja, avstrijski film »STRUP V ZOOLOŠKEM VR-TU«, ob 19. uri.
- KINO RADOVLJICA**
29. in 30. januarja, amer. film »GOSPA MINEVAR«. V torek ob 20. uri. V sredo ob 17.30 in 20. uri.

GLEDALIŠČE

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ
Četrtek, 31. januarja 1957 ob 20. uri izven, zadnja večerna predstava Sofokleja: »KRALJ EDIP«. Opozorjamo občinstvo na zadnjo večerno predstavo.

TRŽNI PREGLED

V KRANJU

Bolj toplo je postalo. To je brzkone vplivalo na to, da je prineslo pretekli petek na živilski trg v Kranju svoje pridelke precej več branjev, kot zadnjič.

Cene so bile naslednje: jajca so še vedno po 27 dinarjev komad, motovilec in rdeči radič po 25 din merica, solata 40 din za kg, rdeča pesa 42 din, krompir 15 din kg; kisló zelje, ki ga je bilo precej; je še vedno po 56 din, prav tako tudi kislá repa 28 din.

Ponudba je bila tudi tokrat večja od povpraševanja.

V KAMNIKU

Nanovo zapadli sneg je vplival tudi na promet z živili na kamniškem trgu. Res je, da imajo nekatere prodajalke svoje odjemalce kar po h'šah in oddajo blago še preden pridejo na trg, vendar je gospodinjam lahko žal, da se tudi ob manj ugodnih vremenskih dnevih ne potrudijo na trg. Tako bi n. pr. v soboto kupile jajca lahko po 20 do 23 dinarjev za komad (v trgovinah so po 24), jabolka pa po 30 do 35 dinarjev za kg (v trgovinah so po 28 do 45 dinarjev). Orehi so bili po 70 din za liter, ješprej po 80 din za liter, pri ostalih živilih pa nismo zabeležili nobenih sprememb v cenah.

V ŠKOFJI LOKI

Tudi na škofjeloškem trgu je motil sneg. Vendar je bila izbira sočivja in zelenjave dokaj obilna. Zelje v glavah je bilo po 20 din, kisló pa po 50 din za kg. Repa 3 do 7 din za komad, kislá repa 20 din merica, rdeča pesa 35 din kg, špinača 25 din za merico. Solata je bila tokrat po 80 din za kg, merica radiča pa po 25 din. Jabolka so bila od 35 do 45 din, korenje 15 din za kg, por 7 din za komad, suhi fižol 50 do 60 din za liter, jajca 23 do 24 din za komad, sladka smetana 150 din, sirček 12 din za komad in peteršilj 10 din za šopek. Čebula je bila tokrat še vedno po 100 din za kg, glavica česna 12 din, piščanci pa so bili po 350 din.

GIBANJE PREBIVALSTVA

V TRŽIČU
Rojeni: Vida Perko dne 23. januarja v Križah 25; Mojca Ferlinc 24. januarja v Seničnem 17; Tatjana Meglič 26. januarja Brezje pri Tržiču 8.

Poročili so se: Franc Ajdnik, tov. delavec in Silva - Marija Haluzan, tov. delavka.

Umrli so: Uršula Praprotnik roj. Zupan, preužitkarica iz Kovorja 8.

beležka

»JUNAŠTVO« BREZ PRIMERE
Bilo je včeraj v Kranju okoli 14.30 ure. Desetina mladeničev - pretežni del so bili sedmošolci in osmošolci I. krajske gimnazije, je stala pred kinom »Storžič« in obmetavala s kepami vse mimoidoče predstavnice nežnega spola. Kepam pa se niso mogli umakniti tudi drugi ljudje...

»Junastvo« je trajalo precej časa.

Prav bi bilo, da bi se starši, pa tudi vodstvo gimnazije nekoliko pozanimalo, kaj delajo dijaki v prostem času in hkrati vzgojno vplivajo nanje. — Kajti tako »junastvo« ni v ponos niti dijakom samim in prav tako ne zavodu!

IZTOK AUSEC

VSEM ČLANOM, POVERJENIKOM IN ODBOROM PREŠERNOVE DRUŽBE

Prihodnji mesec bo vsakoletno zasedanje Glavnega odbora Prešernove družbe. Da bi Glavni odbor mogel biti čimbolje seznanjen z mnenjem članov, poverjenikov in odborov o našem delu, vabimo vse člane, poverjenike in odbore Prešernove družbe, da nam sporoče vsaj do 5. februarja svojo oceno in predloge glede programa, opreme, poslovanja itd., tako za redne knjižne zbirke in dodatne knjige kot tudi za revijo »Obzornik«.

Poverjeniki! Sporočite nam takoj število doslej vpisanih članov in naročnikov na posamezno dodatno knjigo. Pohižite s delom, da bomo lahko zaključili vpisovanje že 5. marca in s tem omogočili tiskarni pravočasen natis vseh knjig.

GLAVNI ODBOR PREŠERNOVE DRUŽBE

Jeseničani sredi sezone tekmovalj na ledu

O SREČANJU HOKEJISTOV LJUBLJANE IN JESENIC ZA REPUBLIŠKO PRVENSTVO SLOVENIJE

Protist Jeseničanov zavrnjen

Toliko zamiranja za hokej kot ga kaže jeseniško občinstvo, prav gotovo ni v nobenem drugem kraju. Da je bilo za slovenska rivala HK Ljubljana in HK Jesenice, ki sta se pomerila v okviru republiškega prvenstva v četrtek zvečer, izredno zamiranje, je popolnoma razumljivo.

Igra je bila sprva neuravnotežena in je bil rezultat prve tretjine 0:0. Boj za zmago se je povečal v drugi tretjini, ko je dosegel Jeseničan Valentar gol za Jesenice. V zadnji tretjini je ljubljansko moštvo, ki je sicer zostajalo za jeseniškim, zaigralo boljše. Ljubljanskemu igralcu Volkarju se je posrečilo potisniti ploščico v gol z nogo. Sodnik ob голу Poldu Gerdeju gola zato ni priznal. Glavni sodnik Lombard pa je izjavil, da je videl le, da je igralec potisnil ploščico v gol s palico in je zato gol priznal.

Občinstvo je postalo razburjeno, igra je bila prekinjena in med razpravljanjem s sodniki, predstavnikom HK Jesenice in jeseniškim trenerjem, kar ne moremo reči, da je bilo na mestu, je občinstvo demonstrativno vdrlo na drselišče. Reditelji so takoj posebej za m'r. Igra se je nadaljevala s še večjo napetostjo vseh igralcev in občinstva. Rezultat je ostal nespremenjen. Jeseniško hokejsko društvo pa je vložilo protest na Hokejsko zvezo v Ljubljani. Videti je bilo, da občinstvo s tem

Zima doslej na Gorenjskem ni bila kdovekako radodarna. Medtem ko je snega dovolj v nižinah, za pri nas, čedalje višje šlovek gre, precej »primanjkuje«. — V soboto in včeraj pa nas je vse presenetila dokaj bogata snežna odeja...

Upajmo, da bodo sedaj nastopili boljši dnevi za naše vnete smučarje in sankarje.

dom Rakovcem in Branetom Finžgarjem. Pri članih je zmagala Anica Sušnik, pred Kalenovo; pri mladincih pa Helmut Vidic in pri pionirjih Marijan Šlegel. S. K.

MLADINKE »TRIGLAVA« PRVAKINJE JUGOSLAVIJE
Pred dnevi je bilo v Novem Sadu prvenstvo Jugoslavije v namiznem tenisu za mladinke. Mladinke »Triglava« so naslov prvakinja Jugoslavije osvojile letos drugič. Za zmagovalno ekipo sta igrali Plutova in Jernejčičeva. Medtem ko prva ni izgubila niti seta, je druga morala v treh dvobojih priznati zmago nasprotniku.

R. S.

STRELSKO TEKMOVANJE V PREDOSLJAH

V Predosljah je bilo v nedeljo zaključeno izbrano tekmovalje s strelsko puško za zlato puščico. Najboljše rezultate je dosegel Anton Ciglič z 280 krogi, pred Jožetom Kavčičem, ki je dosegel 278 krogov od 300 možnih. Od mladink je bila najboljša Tončka Kajtlikar, ki je dosegla 244 krogov. C.

KEGLJANJE SINDIKATI TRŽICA : SINDIKATI KRANJA

Kranj, 27. januarja.

Danes je bila na kegljišču »Triglava« prijateljska tekma med reprezentancama sindikalnih podružnic Kranja in Tržiča. Zmagali so Tržičani, ki so podrl 1888 kegljev, medtem ko so jih Kranjčani 1797.

MLADINSKO ŠAHOVSKO PRVENSTVO GORENJSKE KRANJČANI

TOKRAT NAJBOLJSI
Šahovsko društvo Jesenice je organiziralo od 20. do 26. januarja na Jesenicah šahovsko mladinsko prvenstvo Gorenjske. Udeležili so se ga šahisti — mladinci iz Kranja, Tržiča, Radovljice, Zirovnice, Boh. Bistrice, z Javornika in Jesenic. Rezultati: — 1. Alojz Berčič (Kranj) 9,5 točke, 2. Igor Janhar (Kranj) 9 točk, 3. Peter Koren (Kranj) 8 točk, 4. Mihael Smid (Jesenice) 7,5 točke. V II. kategoriji sta se uveljavila Igor Janhar in Alojz Berčič iz Kranja, III. pa Peter Koren iz Kranja in Mihael Smid z Jesenic. Na tokratnem mladinskem šahovskem prvenstvu Gorenjske so se najbolje plasirali mladinci iz Kranja.

U.

OBČNI ZBOR AVTO-MOTO DRUŠTVA KRANJ...

V soboto zvečer se je v Kranju zbralo nad 300 članov Avtomoto društva Kranj na svojem rednem letnem občnem zboru. Člani društva so v preteklem letu delali po posameznih komisijah. Ena najbolj delavnih je bila športna komisija, ki ima največ zaslug za delo s pionirji, vzgojo mladega kadra in organizacijo raznih tekmovalj.

... RADOVLJICA, SENCUR IN DOMŽALE

V soboto zvečer sta imeli Avtomoto društvi Radovljica in Sencur letne občne zборе, v nedeljo dopoldan pa je bil občni zbor tudi v Domžalah. Pregledovali so delo v preteklem letu in govorili o bodočih nalogah društev. Ob zaključku občnih zborov so predvajali športne filme.

C.

JEGLIČEVE SPOMINSKE TEKME VODI TITAN

V Kamniku so v teku medobratne tekme za prehodni pokal, ki velja kot Jegličev memorial.

Po prvi polovici tekmovalja vodi Titan pred podjetjem Kamnik, ki kot lanski zmagovalac brani pokal. Z.

MEDNARODNA HOKEJ TEKMA FERENCZVAROŠ : JESENICE

1:8

V nedeljo je bila na Jesenicah odigrana mednarodna hokej tekma med Ferenczvaroš (Madžarska) in HK Jesenice. Zmagali so Jeseničani z 8:1. Rezultati po tretjinah: 3:0, 0:0, 5:1 za Jesenice. Gole za Jesenice so dali: Niko Cebulj, Tišlar, Turnšek, Dolinar in Blaha po enega in Klinar tri. Igra, ki ji je prisostvovalo okoli 3000 gledalcev, je bila zelo lepa in predvsem v zadnji tretjini izredno zanimiva.

KEGLJANJE NA LEDU MED JESENICAMI IN BLEDOM

Za izbirno tekmovalje za evropsko prvenstvo v kegljanju na ledu sta se v nedeljo na Bled srečala kegljaška kluba Bled in Jesenice. Jesenice so bile zastopane s 5, Bled pa s 3 ekipami. Najboljše so se plasirali: Jesenice A, Jesenice B in Bled C.

NAMIZNOTENISKI TURNIR DRUGE ZVEZNE LIGE

Mojstri bele žogice

Kranj, 26. januarja.

Včeraj in danes je bil v Kranju, v prostorih telovadnice in v zgornji dvorani S'ndikalnega doma, drugi del turnirja II. zvezne lige. Favorit je bila Opatija, ki je tudi zanesljivo osvojila prvo mesto. Kranjski namiznoteniški igralci so začeli tekmovalja s precejšnjo smolo, saj so v srečanju s Tekstilcem izgubili dve dragoceni točki, kar pa k sreči ni vplivalo na njihov končni plasman. Tekstilac je zmagal s 5:3, vse tri igre je dobil Janez Teran. V naslednjih srečanjih so se igralci vidno popravili, zaigrali so resneje in zasluženo zmagali v vseh preostalih dvobojih. Zadnji dvoboj sta odigrala ekipa Triglavja in Opatije. Opatija je imela prvo mesto že osvojeno in tako je bilo le vprašanje, če si bo Triglav z morebitno zmago osvojil drugo mesto. Začetne igre so mnogo obetale gostom iz Opatije, vendar so Teran s 3, Zezlina in Plut pa z eno zmago dosegli rezultat 5:3 ter tako zasedli drugo mesto na tem tekmovalju.

V Kranj je prišlo samo 5 ekip, čeprav je bilo najavljeno 9. Zato je turnir tudi nekoliko izgubil na zanimivosti in se je končal že v dveh dneh.

Rezultati posameznih srečanj: Opatija : Bosna 5:0, Triglav : Senta 5:2, Sloga : Tekstilac 5:3, Opatija : Bosna 5:1, Triglav :

VESTI

POKALNI TURNIR V NAMIZNEM TENISU IN ŠAHU NA GOLNIKU

3. februarja bo na Golniku zanimivo pokalno tekmovalje v namiznem tenisu in šahu. Nastopile bodo ekipe »Rudar« iz Trbovelj, »Ilirija« iz Ljubljane in domači »Storžič«. To tekmovalje bo odslej vsako leto, pokali pa bodo prehodni. J. G.

SANKASKE TEKME V KROPI

Preteklo nedeljo so bile na progi Jamnik-Kropa sankaske tekme. Tekmovalo je 87 tekmovalcev iz Kroke, Begunj, Jesenice in Zirovnice.

REZULTATI: ČLANI — 1. Tone Ulčar 8.053 (Jesenice); 2. Stefan Bohine (K) 8.200; 3. Jože Rešek (K) 8.280. — Ti so tekmovali s tekmovalnimi sanmi. NAVADNE SANI: 1. Albin Kordež (K) 9.220; 2. Stanko Nemeč (K) 9.305; 3. Janez Smrekar (K) 9.400. MLADINCI: — 1. Franc Mohorič (K) 9.135; 2. Evgen Jerša (K) 9.370; 3. Janko Tomažič (K) 9.450. ZENSKÉ: 1. Erma Gašperin (K) 10.435; 2. Marija Potrebuješ (K) 10.458; 3. Marija Rajgelj (K) 11.000. C. R.

SMUCARSKO TEKMOVANJE V TEKIH IN SANKANJU V PODNARTU

Preteklo nedeljo je društvo »Partizan« iz Podnarta priredilo smučarsko tekmovalje v tekih in sankanju. Sodelovalo je 32 udeležencev.

V sankanju je na 100 m dolgi progi zmagal pri članih Rado Faganel iz Podnarta pred Meto-

ROMAN SLIKANICA ZANIMIVOSTI FILM ZADNJA STRAN

MIMI MALENEK KONIC VIGENCI ROMAN 8

„Tak vendar!“ se je razveselil Zgonc. Hitro je odpel suknič in izvlekel povaljano denarnico, potem pa je z vozličastimi, črnimi prsti začel šteti denar. Porinil ga je pred Ano. „No, pa podpiši, da si prejela.“

Dolgo je iskala papir in pero, očetova smrt je vse v hiši spravila v nered. Potem je napisala nekakšno pogodbo. Zgonc je skrbno zganil list in ga spravil. Nato je obema segel v roke.

„No, kaj je bilo treba toliko premišljati,“ je rekel in se zasmel. „Samo še tole, Ana: morebiti imaš v hiši prazno kamro, kjer bi fant spal in pa da bi mu ne bilo treba drugod loviti žlice? Tisto ti bo že posebej plačal.“

Ana je prikimala. Zdelo se ji je samo ob sebi razumljivo, da bo bratranec jedel in spal v hiši.

Zgonc si je zapel preozko črno sukno, si posadil na glavo kučmo in izpil še kozarček žganja. Potem se je odpravil. Ana ga je spremila do vrat. Pri slovesu mu je rekla:

„Povejte Dominiku, naj strica Miklavža pušča v miru. Nočem, da bi ljudje kaj govorili. Stric v pijanosti ne tehta besed.“

„Oh, ta jih tudi trezen ne tehta,“ se je zasmel Zgonc. Okorno je stisnil Ani roko, rekel: „Ne žaluj preveč, očeta ne boš več obudila,“ in šel.

Aleš je odšel v spodnjo hišo k nosačem in Ana je ostala sama. Naslonila se je na toplo peč. Nekaj časa je stala čisto brez misli, potem je dojela tišino v sobi, stopila k stenski uri, ki so jo ustavili ob očetovi smrti in jo navila. Tiktakanje stare ure je prineslo v tiho sobo nekaj življenja. Potolažiti je ni moglo. Mislila je, kako čudno prazno je vse, odkar ni več očeta v kamri. Živo se ga je spomnila, kakšen je bil nazadnje, ves zabuhel in rumen v obraz. Tedne in tedne se je ječe prekladal po postelji. Zadnji večer pa se je umiril, nobenih bolečin ni čutil, samo dušilo ga je čimdalje bolj. Slonel je med blazinami in ji je rekel:

„Preden bo jutro, mi bo zalilo srce, Ana...“

Govoril je tako vdano, da je Ano presenetilo in prestrašilo. Ali je mogoče, da se človek nazadnje ne boji več smrti? Tega si ni mogla misliti.

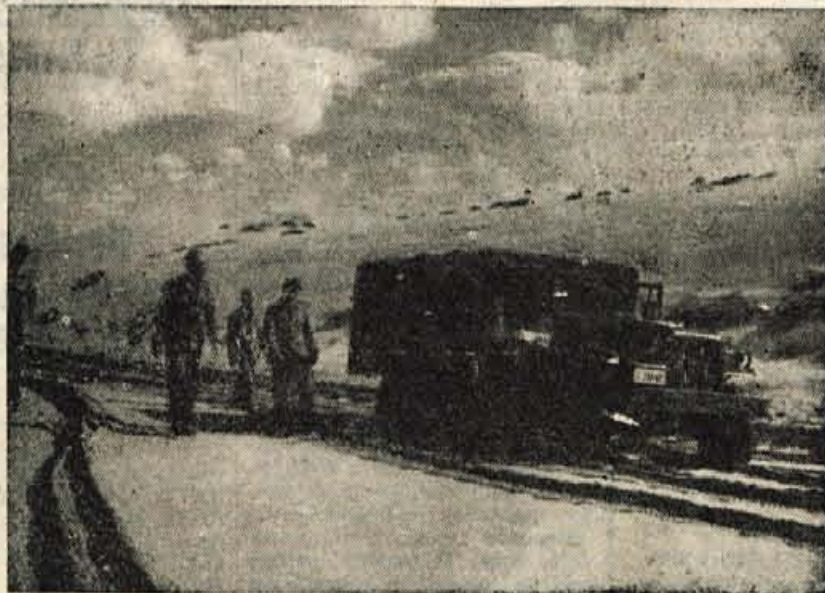
Obrnil je glavo k steni in zadremal. Ana je sedela kraj postelje, bila je izmučena, toda zaspati si ni upala.

Celo uro je sedela ob vzglavju in čakala, kdaj se bo oče prebudil. Potem se je hipoma prestrašila, zdelo se ji je, da bolnik pretrdno spi. Nič več ni hropel, ni mu grgalo v grlu. V smrtnem strahu je planila pokonci in poklicala:

„Oče!“

Ni es oglasil. Stresla ga je, drgetajoča od bližine smrti, ki jo je čutila čisto blizu. Očetu je glava omahnila vznak v blazine in vanjo so zastrmolele njegove steklene, mrtve oči. Tedaj je vedela da je mrtev, zadržala je in stekla klicati ljudi...

Spomin je bil še čisto živ in tako boleč, da so ji navrele solze v oči. Hkrati jo je postalo strah. Še dobro, da so ljudje spodaj! Šla je k mizi, pobrala Zgončev denar in ga zaklenila v predal nizke komode. Mislila je na pogrebne stroške in sedmino. Denar ji je prišel ravno prav. Po sedmini bo šla k stricu Filipu, stric ji bo gotovo pomagal. In Aleš... morebiti bi bilo res najbolje, ko bi ostal doma. Kovaške obrti vendar ne kaže opustiti! Težko se bo privadil kovaškemu delu, predolgo je že v mestu. Niso storili prav, da so ga dali v šole.

PRI NAŠIH V EGIPTU

ZGORAJ: POLITICNA URA V PUSCAVI. — SPODAJ: V POGOVORU

ENOTE JUGOSLOVANSKE LJUDSKE ARMADE, KI SO V EGIPTU V OKVIRU VARNOSTNIH SIL ORGANIZACIJE ZDRUŽENIH NARODOV, SO DOBILE ENO NAJTEŽAVNEJSIH NALOG: ZASESTI SINAJSKI POLOTOK ZA UMIKAJOCIMI SE IZRAELCI. NAŠI SO TO NALOGO OPRAVILI V SPLOŠNO ZADOVOLJSTVO. ZLASTI TOPLO SO JIH POVOD POZDRAVLJALI DOMAČINI - EGIPČANI.

SPODAJ: OBISK V KAIRSKEM MUZEJU.

ZGODOVINSKI IN DRUGI PABERKI

Z. Oprela in priredila - fi -

Z GORENJSKE

Druga, po slavnih možeh znamenita vas pod Stolom, je Zirovnica. V tej vasi je bil rojen 26. januarja 1797 »velikan učnosti« Matija Cop, Prešernov mentor, prvi slovenski literarni zgodovinar, jezikoslovec, vodilni kritik in estetske dobe. Po poklicu je bil profesor in je služboval v raznih krajih (v Ljovcu kot suplent na filozofski fakulteti), od septembra 1830 dalje pa je kot bibliotekar vodil licejsko knjižnico v Ljubljani. Službo je vestno opravljal, bil v šoli priljubljen in pravičen ter skušal pri učencih razširiti zlasti estetsko obzorje in zbuditi smisel za moderne literature. Licejsko knjižnico, ki do njegovega prihoda dolžnostnih izvodov že več let ni prejela, bila brez katalogov in sploh neurejena, je v dveh letih uredil, skrbel za sistematično iskanje in pridobivanje manjkajočih slovenik in dosegel, da je zopet prejela dolžnostne primerke.

Matija Cop je imel izreden talent za učenje jezikov. Obvladal je med drugim: nemščino, latinščino, grščino, francoščino, angleščino, italijanščino, španščino, provansalsščino, portugalsščino, češčino, poljščino, ruščino, bolgarščino, srbohrvaščino in sanskrit. Obvladal je vsega devetnajst jezikov in odlično poznal vse tuje književnosti.

Cop je bil Prešernov najboljši prijatelj, njegov literarni mentor in duhovni vodja sodelavec Kranjske Čbelice. S svojimi spisi o Kranjski Čbelici in metelcih, ki jih je objavil v Ilirskem listu, je posegel v abe-

cedni boj na Slovenskem in dosegel, da je bila metelčica prepovedana. Njegovo največje delo je gradivo za slovensko literarno zgodovino, ki je bilo objavljeno šele 1864 v Safarikovi Zgodovini slovanskih jezikov in književnosti.

Matija Cop je bil nedvomno najizobraženejši Slovenec svoje dobe in narodno zelo zaveden. Bil je med prvimi Slovenci, »ki jih je«, kot je zapisal France Prešeren, »bolela stara rana, da je domovina svojim sinovom tuja, da se ti stramujejo imenovati se Slovence, da so nehaklonjeni prijaznim, sladkim glasom, v katerih jih je vzgojila mati, da tlačajo tujim šegam, tujemu jeziku«. Ne samo za slovensko ampak tudi za splošno znanstvo je bila velika izguba, da je moral z delom prekiniti, star šele dobrih 38 let. Med kopanjem v Savi pri Tomačevem je 6. julija 1835 utonil.

Njegov brat Janez, rojen 1810 v Zirovnici, umrl okrog 1846 na Dunaju, po poklicu pravnik v finančnem ministrstvu, je kot zelo nadarjen literat posegel v tedanje slovensko literarno življenje in bi se po Matijevem priznanju ob ugodnejših slovenskih literarnih razmerah mogel razviti v pesnika, ki bi bil Slovencem nekaj pomenil. Po Matijevi smrti pa je izgubil prejšnji živ stik z ljubljanskimi literarnimi krogi.

V Zirovnici je bil rojen tudi dr. Ivan Svetina, znani profesor matematike in verouka, ki je poleg drugega napisal več učnih knjig.

JOSIP JURČIČ ZANKO KERSNIK ROMANIKO PRIREDIL EDO ROBLEK RIŠE Milan BATISTA

29. Se pred dnem je Nande potrkal na Polončino okno in jo prosil, naj pride ven.

Ko mu je Polonica še in še zatrdila, da ga ima tako rada, da bi šla z njim kamor bi hotel, ji je povedal, da mu nekaj hudega preti in da mora odot. Več ji ni hotel povedati, saj bo tako po drugih vse izvedela. Le vsega naj jim ne verjame — zaupa naj njemu!

Segla sta si v roke in se molče gledala. Stisk njene roke mu je potrdil, da ga deklica ljubi in mu zaupa.

30. Zdajci se začuje kletev z drugega konca hiše: »Ušel je, vrag! Ni ga več v gnezdu!«

Nande se brž poslovil od deklice in odide kar čez njive proti gozdu. Ko ga Blaž zagleda, se v divji jezi, da mu hočejo odfrčati lepi metuljčki, kar sam spusti za njim. Toda Nande je že prišel do roba gozda in Blaž se upehan vrne.

Hlapec je povedal Polonci, kako je stric odkril, da je Nande rokovanjač. To je deklico hudo zadelo, toda spomnila se je tudi Nandetovih besed: »Le ti me moreš rešiti, če me ljubiš!«

31. Popoldne je Blaž povabil hlapca s seboj in odšla sta proti Kolovcu. Blaž je imel trden namen zaslužiti tiste novce, ki so jih nudili gospodje.

Ko prideta preko senožeti v gozd, zagleda hlapec na grmu obešeno beraško torbo. »Stojte, stric Blaž! Glejte, zdélo!« strahoma zakliče in ga potegne za rokav. »Jaz že ne grem dalje! Zdélo kažež na nesrečo. Rokovnjači gotovo vejo, da jih greste tožit, pa so vam pot zacoprall. Pojdiva raje domov, stric, lepo vas prosim!«

32. A Blaž je razposajeno sklatil malho z grma in se zasmel: »No, stopiva, peš je odprta! Vendar se hlapca ni dalo prepovoriti. Tako sta odšla vsak svojo pot. Čez nekaj časa se prikaže iz grmovja Tomaževa glava, kmalu prilazejo za njo še ostale pritlikline njegovega telesa. »Kaj, golobček, rokovnjače bi šel rad težit! AJ, aj! Čakaj, mi ti bomo že pokazali, kaj se pravi rokovnjače izdajati!«

Rekši oprta malho in jo ubere za Blažem.